

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Jan Torry Sande	TI-&00, FA-M50	20/508

Saksnr	Utval	Type	Dato
087/21	Formannskapet	PS	20.10.2021
070/21	Kommunestyret	PS	28.10.2021

Ny felles forskrift om innsamling og handsaming av hushaldsavfall og delegasjon av mynde for deltakarkommunane i NGIR

Vedlegg:

Gjeldende forskrift

Oppdatert forskrift

Veileder til forskrift

Retningslinjer privat atkomst

Saksutgreiing:

SAKSUTGREIING:

Saka har vorte utgreia av Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (NGIR), og saka vert lagt fram for formannskap og kommunestyre slik den er utgreia av NGIR.

Forslaget til ny renovasjonsforskrift for deltakarkommunane i NGIR vart lagd ut på høyring i perioden 04.03.2021 til 16.04.2021. Det kom ingen merknader i høyringsperioden, og det er heller ikkje motteke merknader etter dette.

Etter høyring har det vorte gjort nokre mindre korrigeringar i utkast til ny forskrift. Korrigeringane er redaksjonelle og forutset ikkje at det gjennomførast ny høyring. Følgjande korrigeringar vart gjort:

- Høyringsutkastet la opp til at den nye forskrifta skulle tre i kraft frå 01.01.2021. Då ingen av kommunane i NGIR vedtok forskrifta i 2020, måtte dette endrast. Dato for når forskrifta trer i kraft vil nå bli satt inn når alle kommunane har endeleg vedteke forskrifta.
- Høyringsutkastet la opp til at den nye forskrifta blei vedteke i 2020. Sidan dette ikkje har skjedd, har årstal for vedtaking vorte endra til 2021.
- I forskrifta sin § 4 var definisjonen av «Hytte» angitt som: «Sjå Fritidseigedom.» Forskrifta nyttar ikkje «Fritidseigedom» og av definisjonane har ein nytta «Fritidsbustad.» Definisjonen av «Hytte» har derfor vorte korrigert i samsvar med dette.

1. INNLEIING OG BAKGRUNN

Fedje kommune

1.1 Innleiing

Etter Forureiningslova § 30 er kommunane ansvarleg for innsamling og handsaming av hushaldningsavfall. Etter den nemnde bestemminga har den enkelte kommune plikt til å syta før at hushaldningsavfall vert samla inn og handsama i samsvar med til ei kvar tid gjeldande regelverk for forureining og avfallshandsaming.

NGIR er eit interkommunalt selskap oppretta for å ivareta kommunane sine pliktar etter forureiningslova § 30 til å syta før innsamling og handsaming av hushaldningsavfallet, i alle kommunane som er eigarar i NGIR IKS. Per i dag er følgjande kommunar eigarar (deltakarar) i NGIR: Alver, Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen og Solund.

I samsvar med forureiningslova § 30, kan kommunane gje forskrifter *«som er nødvendig for få til en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring, innsamling og transport av husholdningsavfall.»* Kommunane er gjennom dette gjeve relativt vide rammer gjennom forskrift til å gje nærare reglar og detaljar knytt til renovasjonsordninga for hushaldningsavfall.

Deltakarkommunane i NGIR vedtok i 2000 ei lokal forskrift med heimel i forureiningslova § 30; «Forskrift for innsamling av forbruksavfall.» Denne forskrifta er framleis gjeldande, og vil gjelda fram til den vert oppheva i samband med vedtaking av ny forskrift.

1.2 Bakgrunn for forslag om ny renovasjonsforskrift mv

Gjeldande forskrift har vore gjeldande i 20 år, og i løpet av denne perioden har NGIR gjort seg erfaringar med omsyn til korleis forskrifta har fungert i praksis. I tillegg har det i løpet av denne perioden utvikla seg nye løysningar og metodar knytt til renovasjon for hushaldningsavfall, som gjeldande forskrift ikkje fullt ut tar høgde for.

NGIR har gjennom perioden særleg erfart at det er ei svakheit med gjeldande forskrift - at den er lite presis med omsyn til ansvars- og oppgåvefordeling mellom den enkelte kommune og NGIR. Gjeldande forskrift nyttar eksempelvis i ikkje ubetydeleg utstrekking omgrepet «kommunen/NGIR», som NGIR har erfart at brukarane (abonnentane) oppfattar uklart med omsyn til kven dei faktisk skal forholde seg til.

Det har òg vore NGIR si erfaring at kommunane har sett det som mest formålstenleg at NGIR avgjer saker og omstende knytt til NGIR si kjerneverksemd, men som i utgangspunktet ligg til kommunane å avgjera. Eit typisk døme på dette er avgjersle om det er trong for fleire oppsamlingseiningar (beholdarar), eventuelt bruk av fellesbeholdarar.

Både formelt og praktisk har gjeldande forskrift derfor vist seg å gjera en rekke typiske oppgåver knytt til renovasjonen unødige tungvint for både kommunane sjølv, NGIR og brukarar.

Gjeldande forskrift si tilnærming til ansvars- og oppgåvefordeling, har òg medført at det har vore grunn til å stilla spørsmål ved om det er treft tilstrekkeleg klare kommunale vedtak knytt til ovannemnte. Slik gjeldande forskrift er lagt opp, har det vore naudsynt at kommunane treff særskilte vedtak som gjev NGIR moglegheit til å treffa vedtak, eller for å kunna utføra oppgåvene som ligg i forskrifta. Over tid har dette òg beklagelegvis gjort at formelle heimlar for NGIR si verksemd er blitt både uklåre og fragmentariske.

NGIR har dermed sett ei trong for at kommunane oppdaterer den lokale forskrifta, slik at forskrifta i

Fedje kommune

større grad legg til rette for ein hensiktsmessig oppgåvefordeling og effektiv ressursutnytting både i kommunane og i NGIR. I tillegg vil dette gjera det meir oversikteleg og enklare for brukarane å forstå kven ein førespurnad skal rettes til i det enkelte tilfellet.

En tydeleggjering av ovannemnte i ny forskrift, vil òg i større grad kunne sikra ein heilskapleg praksis på tvers av deltakarkommunane.

Vidare har gjeldande forskrift si utforming gjort at det blir tids- og ressurskrevjande å gjennomføra tilpassingar til endringar i faktiske omstende. NGIR ser at det er hensiktsmessig at forskrifta blir meir dynamisk, i den forstand at den både har ein utforming som tar høgde for utvikling og endringar, samt at forskrifta får eit større innslag av heimlar for å vedta retningslinjer og rettleiarar som kan oppdaterast oftare enn forskrifta i samsvar med tida og tilhøva.

NGIR ser òg ei trong for at forskrifta systematiserast på ein måte som gjer innhaldet enklare for brukaren å orientera seg i, og difor gjer det enklare for brukarane å forstå kva den enkelte skal forholda seg til.

1.3 Vidare opplegg for saksutgreiinga

Saksutgreiinga omfattar fleire forhold enn berre forslag til ny renovasjonsforskrift, men som står i samband med både forskrifta og kommunane sitt ansvar for den kommunale hushaldningsrenovasjonen.

I tillegg til næraste utgreiing for forskrifta, vil det i det følgjande òg verta greia ut for og fremjast forslag til vedtak om delegering av myndigheit frå kommunane til NGIR, samt ei utgreiing for forskrifta sine bestemmingar om tildeling av einerett til NGIR. Då tildeling av einerett vert gjeve i forskrifta, er det ikkje naudsynt med eige vedtak om dette.

Delegering av myndigheit føreslåast formelt handsama som eigen sak, og med eige vedtak i den samband. Dette for å sikra avgrensinga mellom ulike tema, samt at det gjev kommunane betre grunnlag for seinare endringar og justeringar knytt til delegasjon – utan at det nødvendiggjer endringar i forskrifta.

I den vidare saksutgreiinga vil det fyrst gjerast greie for forskrifta. I den sambanden vil det òg gjerast greie for utarbeiding av rettleiar og retningslinjer. Verken rettleiar eller retningslinjer vert foreslått vedtatt av kommunane – dette vil vera noko NGIR kan vedta med heimel i ny forskrift, utan at saka må handsamast i den enkelte kommune.

Videre vil det koma ei utgreiing for forslag til delegasjon av myndigheit, og avgrensingar i den samband.

Til sist vil det verta gjort grei for tildeling av einerett og derunder forholdet til EU-retten og regelverket for offentlege anskaffingar.

2 FORSLAG TIL NY RENOVASJONSFORSKRIFT

2.1 Overordna

Forslaget til ny forskrift vil med omsyn til innhald i alt det vesentlegaste dekkja og vidareføre dei same forhold som vert regulert i gjeldande forskrift. Forslaget vil likevel innebera ein meir oversikteleg systematikk og innehalda naudsynte presiseringar. Det er gjort ei hensiktsmessig

Fedje kommune

inndeling i kapittel for dei relevante forholda som vert regulert.

Forslaget innebere ei tydeleggjering av at det er NGIR som er ansvarleg for oppfølging med omsyn til renovasjonsordninga og treff avgjersler med omsyn til praktiske forhold. Gjennomgåande i forslaget vil det soleis visast til at det er NGIR som har pliktar og rettigheter, og at det NGIR som er den brukarane i all hovudsak skal forholda seg til.

Generelt vil forslaget tydeleggjera vesentlege omgrep, og definisjonane er gjort meir presise. Det er òg tatt ut omgrep som ikkje lenger vert nytta i sentrale forskrifter på rettsområdet, t.d. «spesialavfall».

Videre innebere forslaget at forskrifta i større grad vert gjort normativ, og i mindre grad deskriptiv. Utdjuping av forskrifta sine bestemmingar og nærare beskriving av dei ulike forholda er i staden omfatta av rettleiaren som vert vedteke av NGIR. Dette gjer at forskrifta sitt føremål blir å slå fast dei overordna utgangspunkta, mens detaljert informasjon vert gjeve med heimel i forskrifta.

Dette utgangspunktet er samtidig balansert mot trongen for å gje sentral informasjon til brukarane òg i forskrifta.

Til forskjell frå gjeldande forskrift, inneheldt forslaget ein tydeleg heimel for NGIR til å gje retningslinjer og rettleiing knytt til forskrifta sine bestemmingar og renovasjonsordninga elles.

Forskrifta presisera kva myndigheit NGIR har til kontroll og pålegg, slik at dette er positivt avgrensa i forhold til kommunane.

Kommunane si myndigheit med omsyn til kontroll, pålegg og sanksjoner er ikkje regulert i forskrifta. Dette for å unngå uklarheit om fordelinga mellom kommunane og NGIR, samt at kommunane vil ha heimel i forureiningslova i den samanheng.

2.2 Konsekvensar av forslaget

Forslaget til ny forskrift er i all hovudsak ei revidering og presisering av gjeldande forskrift, og får ingen vesentleg innverknad på renovasjonsordninga. Forslaget legg likevel til rette for ein meir effektiv ressursutnytting både i NGIR og kommunane, og avgrensar trongen for hyppig formell oppfølging frå kommunen si side.

Forslaget vil ikkje ha nokon negativ verknad for miljøet, og vil til dels styrka oppfølginga i den samanheng.

Forslaget vil ikkje medføre endringar i økonomiske konsekvensar, endå slik at ein tydeleggjering av ansvars- og oppgåvefordeling kan innebera ei innsparing.

2.3 Nærare om forslaget til ny forskrift

2.3.1 Kapittel 1 – Innleiande bestemmingar

Forslaget sitt kapittel 1 vidarefører i prinsippet dei bestemmingar som følgjer av gjeldande forskrift kapittel 1 og 2 (høvesvis «Heimel og geografisk verkeområde» og «Generelle avgjerder»).

Føremålet med forskrifta er presisert og utvida, for betre å visa dei overordna rammene for forskrifta og forskrifta sitt verkeområde.

Fedje kommune

Det er føretatt ei tydeleg avgrensing mot næringsavfall, for å understreka at forskrifta berre omhandlar rettigheter og pliktar knytt til hushaldningsavfall. I gjeldande forskrift kjem dette i liten grad tydeleg fram, og til dels inneheldt gjeldande forskrift bestemmingar som gjer grensedraging vanskeleg.

I motsetnad til gjeldande forskrift er det inntatt ei bestemming som tydeleggjer at det er kommunane som er ansvarleg for innsamling og handsaming av hushaldningsavfall, men der det vert understreka at kommunane kan delegera myndigheit til NGIR. Det er gjort ei direkte tilvising til forureiningslova § 83, som er heimel for å delegera myndigheit til å treffa enkeltvedtak.

Definisjonane er presisert og gjort tydelegare, særleg med omsyn til forholdet mellom «Abonment», «Bueining», «Bustad» og «Fritidsbustad.» Uttrykket «Abonnementeining» er ikkje vidareført i ny forskrift, då dette har skapt uklårheiter. Omgrepa som nyttast i definisjonane er no òg i større grad knytt opp mot omgrepsbruken i Avfallsforskrifta og Forureiningslova.

2.3.2 Kapittel 2 – Kommunen sitt ansvar og kommunen sine plikter

Forslaget sitt kapittel 2 vidarefører det som kjem fram i gjeldande forskrift §§ 3 og 4, samt enkelte utsegn spedt i andre bestemmingar i gjeldande forskrift.

Kommunane sitt ansvar, pliktar og rettigheter er i gjeldande forskrift ikkje systematisert og framstår fragmentarisk. Dette kan gjera det utfordrande å orientere seg i kva som faktiske er tilfelle.

I forslaget er dette søkt samla i to bestemmingar, men der bestemmingane ikkje gjev alle detaljar.

Forslagets § 5 vidarefører det grunnleggjande prinsippet om tvungen renovasjon, jf. forureiningslovas § 30 og Ot.prp.nr. 11 (1979-1980) s. 137.

Forslagets § 5 inneberer vidare at det slåast fast at NGIR får einerett innanfor deltakarkommunane til å stå føre innsamling og handsaming av hushaldningsavfall. Forholda til eineretten handsamast særskilt i utgreiinga sitt punkt 3 under.

I forslaget § 6 er det gjort tydeleg at det er NGIR som har ansvaret for og plikta til å stå føre innsamling og handsaming av hushaldningsavfall, på vegne av deltakarkommunane. Bestemmingane gjev dei overordna rammene for disse pliktene, og gjev ein mindre grad av beskrivande detaljar i forhold til gjeldande forskrift.

Til forskjell frå gjeldande forskrift, inneheldt forslaget § 6 heimel for NGIR til å gje rettleiing og retningslinjer som nærare utdjupar relevante forhold. I gjeldande forskrift har kommunane ein generell heimel for å gi retningslinjer «for gjennomføring av vilkåra i forskrifta.», jf. § 1.

All den tid deltakarkommunane i NGIR har eit prinsipp om at det skal vera like vilkår for abonnentane i dei enkelte kommunane, er det utfordrande å etablere slike retningslinjer som det er full einigheit om. Dette gjer òg ein uforholdsmessig ressursbruk innetter i kommunane. I praksis har kommunane òg langt på veg overlate til NGIR å gje nærare føringar for ulike forhold, men utan at dei formelle forholda nødvendigvis har vore vurdert.

Forslaget inneberer difor at NGIR får ein klar heimel til å gje retningslinjer og rettleiarar til forskrifta, og i praksis andre forhold knytt til renovasjonsordninga. Forslaget legg difor òg opp til at det vert gjeve ein rettleiar for forskrifta sine bestemmingar, som gjev utfyllande og meir detaljert informasjon

Fedje kommune

om kva bestemmingane inneberer. I tillegg har NGIR utarbeida presise retningslinjer med omsyn til standard og tekniske krav knytt til private vegar og hentestader. At NGIR får klar heimel til slike retningslinjer, vil gjera det enklare å foreta naudsynte endringar/justeringar som følge av andre offentleg rettslege krav – t.d. plan- og bygningsregelverket, og endringar i faktiske omstende.

NGIR har i ovannemnte samanheng vurdert det slik at demokratisk kontroll med rettleiarar og retningslinjer som NGIR gjev i kraft av forskrifta, vil ivaretakast ved at kommunen kan utøva direkte innflytelse gjennom representantskapet i NGIR.

2.3.3 Kapittel 3 – Abonnenten og kunden sine plikter

Forslagets kapittel 3 er en videreføring av det som kjem fram i gjeldande forskrift §§ 5, 6 og 8, samt til dels § 7.

Forslaget fokuserer likevel i større grad enn gjeldande forskrift på å fastslå dei overordna pliktene, der nærare detaljar med omsyn til kva dette inneberer kjem fram i rettleiaren. Dette inneberer at forslaget blir meir kortfatta og oversikteleg. Det tydeleggjer òg at det som kjem fram i forskrifta ikkje er uttømmande.

I forslagens § 8 er det samtidig inntatt noko meir konkrete forhold, slik at dei heilt grunnleggjande pliktane knytt til oppsamlingseiningar er enkelt tilgjengeleg. Dette vert føreslått slik at brukaren kan enkelt kunna orientera seg i kva som er eit minimum som må utførast, for at innsamling av avfallet skal kunna finna stad.

2.3.4 Kapittel 4 – Tekniske bestemmingar

Forslagets kapittel 4 innebere en videreføring og utviding av gjeldande forskrifts §§ 7, 9, 10 og 11.

Forslaget inneberer ei utviding og ei klargjering med omsyn til alternative oppsamlingsordningar. I dag omfattar dette hovudsakeleg nedgravne løysingar og er difor særskilt nemnt. Forslaget er likevel utforma slik at det vil omfatta òg andre typar løysingar, dersom det aktualiserer seg på eit framtidig tidspunkt.

I forslaget er det presisert at alternative oppsamlingsløysningar både kan tillatast og påleggjast, samt vurderingstemaet dersom pålegg er aktuelt. NGIR får òg heimel i forslagens § 9 til å gje nærare retningslinjer for alternative løysningar. Slike retningslinjer vil hovudsakeleg retta seg mot tekniske krav til løysningane.

Forslaget gjev dei grunnleggjande krava til veg og hentestad. Dei nærare detaljerte krava til utforming og tekniske forhold vert gjeve i eigne retningslinjer.

I forslaget er reglane knytt til avfallsmottak forenkla og gjort meir forståeleg. Det er òg redusert talet på omgrep og sonderingar mellom ulike typar avfall som må leverast til godkjend mottak, men dette er nærare detaljert både i rettleiar og sorteringsguiden.

Til forskjell frå gjeldande forskrift er det foreslått ein eigen bestemming som innebere at NGIR skal uttala seg i samband med planforslag etter plan- og bygningslova og som gjev NGIR anledning til å gje nærare retningslinjer om kva ein forslagsstillar må gjera greie før med omsyn til renovasjonsløysningar. NGIR har stor kompetanse knytt til dei behov som gjer seg gjeldande med omsyn til renovasjonen, og det er formålstenleg at NGIR gjev uttale i slike tilfelle.

Fedje kommune

2.3.5 Kapittel 5 – Gebyr og betaling

Forslaget sitt kapittel 5 vidarefører prinsippa i gjeldande forskrift kapittel 4, men det er foreslått presisering av forhold som gjennomgåande har stor praktisk betydning med omsyn til når gebyrplikta trer inn for abonnenten.

Det er òg tatt inn som hovudregel at NGIR skal stå føre innkrevjing på vegne av kommunane. Dette følgjer ikkje av gjeldande forskrift, men med unnatak av Fedje kommune, har alle kommunar overlate til NGIR å syta før innkrevjing. NGIR føreslår difor at dette slåast fast i forskrifta som hovudregel, og at den enkelte kommune må treffa vedtak om det motsette, dersom kommunen sjølv skal stå for innkrevjinga.

Administrasjonen foreslår at Fedje vidarefører ordninga med at kommunen sjølv står for innkrevjing av renovasjonsgebyret, og at kommunestyret ved vedtakinga av den nye forskrifta tek atterhald om den nye forskrifta § 15, 1. ledd ikkje skal gjelde for Fedje kommune.

I motsetnad til gjeldande forskrift, gjev forslaget ikkje uttrykk for betaling for avfallshandtering frå verksemdar. Dette for å skapa større klarheit og ei tydeleg avgrensing mot det som ikkje vert omfatta av den ordinære renovasjonsordninga for hushaldningsavfall.

P.t. vil gebyret som betalast av abonnentane dekkja kostnader ved drift av avfallsmottaka. Abonentar betaler soleies ikkje særskilt for levering av hushaldningsavfall ved avfallsmottaka i deltakarkommunane. Forslaget gjev likevel heimel for kommunane til å fastsetja særskilt gebyr/betaling ved levering til avfallsmottak, dersom kommunane skulle finna dette naudsynt på eit framtidig tidspunkt.

2.3.6 Kapittel 6 – Administrative bestemmingar

Forslaget sitt kapittel om administrative forhold omfattar dispensasjon frå forskrifta, kontroll, pålegg og sanksjoner, samt klage og ikraftsetjing av forskrifta.

Kapittel 6 vidarefører i det vesentlege det som kjem fram i gjeldande forskrift kapittel 5.

I gjeldande forskrift er dispensasjon regulert både i § 3 («Tvungen renovasjon») og i § 16 («Dispensasjon»). I seg sjølv er det uheldig og skapar uklarheit at dispensasjon er regulert to plassar – særleg når det rettsleg sett gjeld same forhold.

I forslaget er det berre ei bestemming som omhandlar dispensasjon. I likskap med det som er praksis p.t., er det NGIR som handsama dispensasjonssøknader og treff enkeltvedtak.

Forslagets bestemming om dispensasjon, forutset at kommunen delegerer myndigheit til å treffa vedtak. Dette vert ikkje foreslått gjort gjennom forskrifta, slik at kommunane treffer særskilt vedtak om delegasjon. Det vert gjort nærare greie for delegasjon i punkt 4 under.

Forslagets dispensasjonsbestemmingar gjev NGIR heimel til å gje retningslinjer med omsyn til vilkår for dispensasjon. P.t. føreligg nokre korte retningslinjer for dispensasjon frå gebyrplikta og/eller renovasjonsordninga. Det er trong for å presisera gjeldande retningslinjer og utvida desse til å omfatta fleire typetilfelle, slik at det blir enklare for brukarane å forstå kva som i utgangspunktet gjev grunnlag for dispensasjon. Dette vil òg kunna bidra til meir hensiktsmessig ressursutnytting ved at det blir færre søknadar som vert grunngeve i forhold som ikkje kan, eller skal, gje grunnlag for dispensasjon.

Fedje kommune

Bestemmingane om kontroll og pålegg er avgrensa til NGIR si anledning til å førestå kontroll og pålegg. Kommunane sjølv har lovfesta rett i forureiningslova til å foreta kontroll, og ilegga pålegg og sanksjonar.

For å sikra mest mogleg klarheit i forskrifta, er kommunane sitt sjølvstendige mynde i denne samanheng ikkje tatt med i forskrifta. På den måten vert det meir tydeleg kva NGIR kan gjera i forhold til brukarane. Det er likevel gjeve heimel for ilegging av bøter etter forureiningslova § 79, som kommunane kan påberopa. Dette som følgje av at forureiningslova § 79 slår fast at dette må fastsetjast i forskrift for å kunne verta påberopa.

NGIR sitt kontrollmynde er avgrensa til tre forhold:

- Sikra at grunnlaget for dispensasjonar er riktig
- Sikra korrekt betaling av gebyr
- Sikra korrekt bruk av oppsamlingseiningar

Dette innebere at forhold som gjeld generell forsøpling, hensetting av avfall på private eigedomar mv, ikkje vert omfatta av NGIR sine pliktar og rettigheitar. Dette er forhold som kommunane sjølv vil måtte følgja opp på hensiktsmessig måte.

NGIR har under arbeidet med forskrifta vurdert hensiktsmessigheita i at NGIR sitt mynde til kontroll, pålegg og sanksjoner bør føreslåast utvida. Dette er likevel forhold som kommunane har eit system for å handtere per i dag, og dei relevante fagetatar i kommunane har ønska å vidareføra eksisterande situasjon for dette. Vidare vil overføring av større ansvar for NGIR i utgangspunktet kunna medføre høgre kostnader, noko som gjer at det ikkje vert føreslått å utvida NGIR sitt mynde i denne samanhengen.

I praksis innebere forslaget sine bestemmingar ein vidareføring av det som er praksis for NGIR i dag. Forslaget sikrar likevel at det er klar heimel for NGIR sin kontrollfunksjon og gjev ein meir tydeleg ansvarsfordeling mellom kommunane og NGIR.

Forskrifta bør så langt det er mogleg tre i kraft samtidig i deltakarkommunane. Dette kan enten gjerast ved at kommunane vert einige om ein dato der forskrifta trer i kraft, eller at forskrifta trer i kraft på den dato når den siste av deltakarkommunane har vedteke forskrifta. Då kommunane vedtek forskrifta på ulike tidspunkt, har ein no valt å gjere det siste av dei to alternativa.

2.4 Administrasjonen si innstilling

Administrasjonen tilrår at kommunestyret treff slikt vedtak:

- Forslag til ny lokal forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall vert vedteke, men slik at Fedje kommune sjølv skal krevje inn renovasjonsgebyr frå eigedomar i kommunen for oppsamling, innsamling, transport og handsaming av hushaldsavfall.

Fedje kommune

- Forskrifta gjeld frå den dato då den siste av deltakarkommunane i NGIR har vedteke forskrifta. Frå same tidspunkt vert FOR-2000-10-05-1706: Forskrift om innsamling av forbruksavfall, oppheva.
- Forskrifta skal kunngjerast i Norsk Lovtidende når forskrifta er vedteken av alle deltakarkommunane i NGIR.
- Forskrifta skal gjerast tilgjengeleg på kommunen si nettside samtidig med kunngjering i Norsk Lovtidende.

3 TILDELING AV EINERETT FOR INNSAMLING OG HANDSAMING AV HUSHALDNINGSAVFALL

3.1 Innleiing – bakgrunn

Det er den enkelte kommune som i samsvar med forureiningslova har ansvaret for å syta for ei forsvarleg innsamling og handsaming av hushaldningsavfallet i kommunen, jf. forureiningslova § 30. Det visast elles til framstilling knytt til forslag om ny forskrift over.

Det følgjer av forureiningslovas § 30, 3. ledd, 2. punktum, at ingen kan førestå innsamling av hushaldningsavfall utan kommunen sitt samtykke. I dette ligg at kommunen har monopol/einerett på innsamling og handsaming av hushaldningsavfall.

I praksis har deltakarkommunane i NGIR berre samtykka til at NGIR kan førestå innsamling og handsaming av hushaldningsavfall i den enkelte kommune. Ingen av deltakarkommunane nyttar egne, eller andre eksterne selskap, til å utføre kommunen sine oppgåver og ansvar med omsyn til hushaldningsrenovasjon.

I realiteten har NGIR fått ein einerett frå deltakarkommunane til å utføre dei kommunale renovasjonsoppgåvene, men deltakarkommunane har ikkje treft formelt vedtak som tildeler NGIR slik einerett. Den faktiske situasjonen er difor formelt ikkje brakt i samsvar med krav som gjeld p.t.

NGIR føreslår difor at det i ny forskrift vert gjeve einerett til NGIR til å førestå hushaldningsrenovasjonen i kommunane.

Eineretten vert tildelt i den nye forskrifta, og det er ikkje naudsynt med eige vedtak om einerett for NGIR. Når kommunen vedtek ny forskrift, vil NGIR gjennom dette ha einerett i fortsetjinga.

3.2 Gjeldande rett

Forureiningslova § 30 slår fast at kommunane har monopol med omsyn til å syta for innsamling og handsaming av hushaldningsavfall. Same bestemming gjev kommunane rett til å vedta forskrift for å få til ein hensiktsmessig og hygienisk renovasjonsordning.

Kommunelova § 5-4 gjev kommunen rett til å delegera mynde til andre rettssubjekt knytt til lovpålagte oppgåver, forutsett at lovgjevinga opnar for dette.

Kommunane har i forureiningslova § 83 heimel til å delegera mynde, jf. kommunelova § 5-4.

Fedje kommune

Anskaffingslova og anskaffingsforskrifta gjeld ikkje dersom einerett er tildelt. Dette forutset likevel at eineretten følgjer av lov, forskrift eller kunngjort forvaltningsvedtak som er i samsvar med EØS-retten, jf. anskaffingsforskrifta § 2-3.

3.3 Nærare vurdering

Den enkelte kommune har etter forureiningslova § 30 einerett, men òg plikt, til å syta for ei forsvarleg innsamling og handtering av hushaldningsavfall. Eineretten innebære at ingen andre rettssubjekt har rett til å utføra eller tilby den same tenesta.

Gjennom kommunelova § 5-4 og forureiningslova § 83, har kommunane moglegheit til å delegere eineretten til et anna rettssubjekt som NGIR.

Vedtak om tildeling av einerett til innsamling og handsaming gjev NGIR sjølvstende med omsyn til organisering og utføring av oppgåver med omsyn til hushaldningsrenovasjonen, innanfor dei rammene som følgjer forureiningsregelverket – inkludert den lokale forskrifta.

NGIR har gjennom mange år førestått innsamling og handsaming av hushaldningsavfallet i kommunane, og står nærast til å vurdere kva som er hensiktsmessig gjennomføring for å oppfylle pliktane etter forureiningslova. NGIR tar også omsyn til alle kommunane som er deltakarar, og sikrar at det vert tatt omsyn til kommunane samla – ikkje berre internt i den enkelte kommune.

NGIR står difor òg nærast til å ta avgjersler med omsyn til om andre aktørar skal gjevast moglegheit til å utføra heile, eller deler av dei oppgåver kommunane er pålagt gjennom forureiningslova.

Ei tildeling av einerett til NGIR vil òg gje NGIR fleksibilitet med omsyn til si organisering, ved at det t.d. leggst særskilte oppgåver til selskap som er 100 % eigd av NGIR.

Eit vedtak om einerett vil for NGIR berre innebera at den faktiske situasjonen formaliserast, og vert brakt i samsvar med krava i anskaffingsforskrifta. Oppgåvene som NGIR utfører vil i prinsippet vera ein tenestekontrakt, og anskaffingsforskrifta forutset då at det ligg føre formelt vedtak om tildeling av einerett til å utføra dette. Som nemnd over, vil eineretten formelt tildelast NGIR når kommunen vedtek forskrifta.

4 DELEGASJON AV MYNDE TIL NGIR

4.1 Innleiing – bakgrunn

Forureiningslova § 30 pålegg den enkelte kommune å syta før ein forsvarleg innsamling og handsaming av hushaldningsavfall i kommunen. Forureiningslova gjev i den samanheng vide rammer for korleis kommunen vel å organisera handteringa av hushaldningsavfall. I praksis er det difor utbreidd at kommunar både samarbeider og oppretta egne sjølvstendige rettssubjekt til å stå føre den kommunale avfallshandteringa.

Blant anna som følgje av dette, gjev forureiningslova § 83 heimel for kommunane til å delegera mynde til å treffa enkeltvedtak til interkommunale og kommunale føretak. På den måten kan kommunen sikra at den organisasjon som står nærast til å føreta ei forsvarleg sakshandsaming av relevante saker, sjølv om denne ikkje omfattast av kommunelova sine bestemmingar, kan treffa naudsynte vedtak.

Fedje kommune

Kommunane har mynde både direkte i forureiningslova, men også etter mynde som er delegert frå statleg organ. I utgangspunktet vil mynde som kommunen sjølv har fått delegert, ikkje kunne delegerast vidare, men av lovforarbeidene til forureiningslova står det at forureiningslova § 83 gir kommunane rett til å delegere vidare all mynde, inkludert slik mynde som kommunane sjølv har fått delegert.

Forureiningslova § 83 forutset at delegasjon berre kan skje når «særlige hensyn tilsier» at det vert gjort. I lova sitt forarbeid er det likevel lagt til grunn at terskelen er låg, og omsynet til ei fornuftig organisering er tilstrekkeleg.

NGIR treffer p.t. enkeltvedtak knytt til dispensasjonssøknadar, endring av oppsamlingseiningar og oppfølging av gebyrbetaling (for dei av deltakarkommunane som har delegert slikt mynde til NGIR). NGIR har stått for slik myndigheitsutøving i mange år.

Delegasjonsvedtaka i deltakarkommunane er likevel fragmentariske og til dels uklare med omsyn til kva NGIR er gjeve mynde til. Ingen av deltakarkommunane har treft eit delegasjonsvedtak som tydeleg gjev kva mynde NGIR er tildelt, og delegasjonen framkjem i ikkje ubetydeleg utstrekning implisitt av vedtaka.

Det har over tid òg komme til nye oppgåver og justeringar med omsyn til NGIR sine oppgåver og mynde, noko som har gjort at det p.t. er uoversiktleg kva som gjeld. Alle deltakarkommunar er likevel av den oppfatning at NGIR er gjeve mynde til å treffa dei enkeltvedtaka som NGIR gjer per i dag. Dette gjeld ikkje Fedje kommune, som sjølv har behandla og treft vedtak knytt til slike høve.

Rettsleg føreligg ingen formkrav til delegering av forvaltningsmynde. Av omsyn til offentlegheita er det likevel hensiktsmessig at delegasjon skjer skriftleg i vedtaksform. På denne måten sikrast òg notoritet med omsyn til kva delegasjonen omfattar. Det reduserer òg risiko for myndigheitsoverskridingar og er betre eigna til å unngå situasjonar der kompetanseforhold vert utfordra.

Gjennom saker som har oppstått dei seinare åra, har NGIR erfart at klare delegasjonsvedtak ville ha vore fordelaktig både for NGIR sine oppgåver og for kommunane sjølv. Det kunne forhindre mistydingar og trong for betydeleg ressursbruk knytt til oppklaring av kva mynde NGIR er tillagt.

På den bakgrunn føreslår NGIR at deltakarkommunane treff eksplisitte delegasjonsvedtak etter forureiningslova § 83, slik at det framover vert tydeleg både for NGIR, kommunane og brukarane kva forvaltningsmynde NGIR er tildelt.

4.2 Konsekvensar av forslaget

Forslaget om nye og eksplisitte vedtak om delegasjon vil i praksis være presiseringar av det som er gjeldande organisering mellom NGIR og kommunane per i dag. Det vil ikkje endra på dagens tilstand, men vil uttrykkeleg gjera det klart at NGIR er delegert mynde.

Som følge av dette vil forslaget ikkje medføre endringar i økonomiske konsekvensar.

4.3 Nærare om forslaget om fornya delegasjonsvedtak

Per i dag omfattar NGIR sitt mynde til å treffa enkeltvedtak i kraft av delegert kompetanse etter forureiningslova § 83 følgjande forhold:

Fedje kommune

- Vedtak om dispensasjon frå den til ei kvar tid gjeldande renovasjonsordning og gebyrplikta.

Dette gjelder den dispensasjonstilgangen som er tillagt kommunane i forureiningslova § 30, 2. ledd, siste punktum.

- Vedtak om å foreta kontroll av oppsamlingseiningar og avfall, derunder pålegg om auking av tal på-, eller volum på oppsamlingseiningar.
- Vedtak om betaling av gebyr for konkrete eigendomar/abonnentar (for eksempel når det kan vere uklårt om eigedomen er omfatta av ordninga eller ikkje).

NGIR treff òg avgjersler og bestemmingar innanfor de oppgåvene NGIR er tildelt med omsyn til den kommunale renovasjonsordninga. I visse tilfelle vil slike avgjersler/bestemmingar kunna bli sett på som enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2. Dette vil likevel byggja på det konkrete saksforholdet.

NGIR treff ikkje vedtak knytt til generell forureining og forsøpling. Vedtakskompetansen er avgrensa til NGIR si kjerneverksemd, og grip ikkje inn i ansvarsområdet som elles ligg til kommunale avdelingar for plan- og bygg, teknisk, VA, eller drift.

Som nemnt over har NGIR per i dag mynde til å treffa vedtak vedrørande dei ovannemnte forhold. NGIR har opparbeida seg kompetanse og erfaring i å treffa slike vedtak, og det vil innebere ein framleis hensiktsmessig arbeidsfordeling at NGIR vidarefører dette. NGIR er nærast til å vurdere saker som oppstår, og det er praktisk for både kommunane, NGIR og brukarane at NGIR fortset å handsame saker innanfor sitt fagområde. Dette sikrar òg ein einskapleg handsaming og praksis på tvers av kommunane.

Eit fornya vedtak vil innebera at både kommunane, NGIR og brukarane får tydeleg opplysing om NGIR sin vedtakskompetanse, og dette vil forhindre unødig problematisering av kor det er kommunen eller NGIR som kan treffa avgjersler. Det vil også bidra til auka tillit til NGIR si sakshandsaming at delegasjonsvedtaka klart gjev NGIR sin kompetanse.

Det vil vidare vera føremålstenleg at delegasjonsvedtaket treffast separat, og ikkje går fram direkte av forslag til ny forskrift. Dette gjev kommunane større fleksibilitet med omsyn til eventuelle endringar, og det medfører mindre trong for forskriftsendringar som følgje av endra omstende i den enkelte kommune.

4.4 Administrasjonen si innstilling:

Administrasjonen tilrår at kommunestyret treff slikt vedtak:

- Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å treffa enkeltvedtak for å ivareta sine oppgaver etter forskrift om innsamling og handsaming av husholdningsavfall.
- Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall

Fedje kommune

(forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om dispensasjonar frå forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall.

- Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om dispensasjonar frå plikten til å betala renovasjonsgebyr og til å vedta at ein eigedom er omfatta av tvungen renovasjon.
- Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om kontroll og pålegg om endringar knytt til oppsamlingseiningar, hentestader, leveringsstader, køyreveg, åtkomstveg, transportveg og oppstillingsplassar.

Forslag til vedtak:

Ny forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall for deltakarkommunane i NGIR:

Forslag til ny lokal forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall vert vedteke, men slik at Fedje kommune sjølv skal krevje inn renovasjonsgebyr frå eigedomar i kommunen for oppsamling, innsamling, transport og handsaming av hushaldsavfall.

Forskrifta gjeld frå den dato då den siste av deltakarkommunane i NGIR har vedteke forskrifta. Frå same tidspunkt vert FOR-2000-10-05-1706: Forskrift om innsamling av forbruksavfall, oppheva.

Forskrifta skal kunngjerast i Norsk Lovtidende når forskrifta er vedteken av alle deltakarkommunane i NGIR.

Forskrifta skal gjerast tilgjengeleg på kommunen si nettside samtidig med kunngjering i Norsk Lovtidende.

Delegasjon av mynde til NGIR:

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å treffa enkeltvedtak for å ivareta sine oppgåver etter forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall.

Fedje kommune

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om dispensasjonar frå forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall.

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om dispensasjonar frå plikten til å betala renovasjonsgebyr og til å vedta at ein eigedom er omfatta av tvungen renovasjon.

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om kontroll og pålegg om endringar knytt til oppsamlingseiningar, hentestader, leveringsstader, køyreveg, åtkomstveg, transportveg og oppstillingsplassar.

Formannskapet - 087/21

F - behandling:

F - vedtak:

Ny forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall for deltakarkommunane i NGIR:

Forslag til ny lokal forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall vert vedteke, men slik at Fedje kommune sjølv skal krevje inn renovasjonsgebyr frå eigedomar i kommunen for oppsamling, innsamling, transport og handsaming av hushaldsavfall.

Forskrifta gjeld frå den dato då den siste av deltakarkommunane i NGIR har vedteke forskrifta. Frå same tidspunkt vert FOR-2000-10-05-1706: Forskrift om innsamling av forbruksavfall, oppheva.

Forskrifta skal kunngjerast i Norsk Lovtidende når forskrifta er vedteken av alle deltakarkommunane i NGIR.

Forskrifta skal gjerast tilgjengeleg på kommunen si nettside samtidig med kunngjering i Norsk Lovtidende.

Delegasjon av mynde til NGIR:

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å treffa enkeltvedtak for å ivareta sine oppgåver etter forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall.

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om dispensasjonar frå forskrift om innsamling og handsaming av hushaldningsavfall.

Fedje kommune

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om dispensasjonar frå plikten til å betala renovasjonsgebyr og til å vedta at ein eigedom er omfatta av tvungen renovasjon.

Med heimel i LOV-1981-03-13-6: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 83 får Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS mynde til å behandla saker og treffa vedtak om kontroll og pålegg om endringar knytt til oppsamlingseiningar, hentestader, leveringsstader, køyreveg, åtkomstveg, transportveg og oppstillingsplassar.

Samrøystes vedteke.